

Cameron Carpenter

Nascut l'any 1981 a Pennsilvània (EUA), Carpenter va interpretar *El clavecí ben temperat* de J. S. Bach per primera vegada quan tenia onze anys, i va accedir a l'American Boychoir School l'any 1992. Beth Etter va ser la seva mentora, i alguns dels seus professors han estat John Bertalot i James Litton. Més endavant va estudiar composició i orgue a la North Carolina School amb John E. Mitchener. Ha transcrit més de cent obres per a orgue, entre les quals la *Simfonia núm. 5* de Mahler. Durant els seus estudis a la Juilliard School de Nova York (2000-2006) va començar a compondre les seves pròpies obres, alhora que rebia classes de piano de Miles Fusco. L'any 2011 va estrenar el seu concert per a orgue i orquestra *The Scandal* amb la Deutsche Kammerphilharmonie de Bremen a la Philharmonie de Colònia, i el 2012 va rebre el Leonard Bernstein Award del Schleswig-Holstein Musik Festival.

Aquest organista magnífic ha aconseguit fer realitat el seu somni: construir el seu propi instrument. Aquest instrument fet a mida, d'acord amb les indicacions de Carpenter i construït per Marshall & Ogletree, pioners de la construcció d'orgues a Boston, acompanya l'artista en qualsevol actuació arreu del món. Aquest fet és una revolució per a Cameron Carpenter com a organista. És un orgue que va sortir a la llum a Nova York i amb el qual s'ha embarcat per actuar arreu d'Europa en la gira anomenada International Touring Organ (ITO) al Konzerthaus de Viena, Festspielhaus de Baden-Baden, Alte Opera Frankfurt i Philharmonie de Colònia, on ha presentat el seu darrer disc, *If you could read my mind*, enregistrat per a Sony Classical.

De la seva temporada 2014-15, a més a més de destacar-ne la gira pels Estats Units amb l'ITO, cal esmentar les estrenes locals, amb la Deutsches Symphonie-Orchester a Berlín i la BBC Concert Orchestra a Londres, del concert per a orgue i orquestra *At the Royal Majestic* de Terry Riley, obra escrita expressament per a Carpenter. L'estrena mundial d'aquesta obra va tenir lloc l'abril de 2014 amb l'Orquestra Filharmònica de Los Angeles dirigida per John Adams, i al maig es va estrenar a Europa amb l'Orchestre de la Suisse Romande.

Cameron Carpenter ha establert una molt bona relació amb la Philharmonie de Berlín des que va tocar el concert inaugural del seu cicle d'orgue tres vegades consecutives. També actua sovint al Mozarteum de Salzburg. Durant el 2015, a més d'actuar al Palau de la Música de Barcelona, ho farà al Lisinski Hall de Zagreb i durà l'ITO al Festival d'Istanbul.

Col·labora sovint amb artistes destacats d'altres gèneres, com Peter Sellars, amb qui va transcriure i interpretar *Michaelangelo Sonnets* de Xostakóvitx per a un projecte al Manchester International Festival 2013.

Carpenter ha estat el primer organista a rebre una nominació als Grammy pel seu àlbum *Revolutionary* (2008), enregistrat amb Telarc, segell discogràfic que també va produir la seva gravació *Cameron Live!* de Bach (2010). L'Editorial Peters posseeix l'exclusivitat de publicació de les composicions de Carpenter.

www.cameroncarpenter.com

Amb la col·laboració de:

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

DIMARTS, 26 DE MAIG DE 2015, 20.30 h
Orgue al Palau — Sala de Concerts

Concert núm. 3

Cameron Carpenter, orgue

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Programa

F. Liszt (1811-1886)
Funérailles (de *Harmonies poétiques et religieuses*, S. 173)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Fantasia i fuga en Sol menor, BWV 542

Johann Sebastian Bach
Trio Sonata en Sol major, BWV 530
I. Vivace
II. Lento
III. Allegro

“Extravagant i talentós, provoca un gran fervor en el públic.
Tot el que toca és fantàstic i memorable.”
New York Times

“Canvia les regles del joc, destrueix els tabús de la clàssica.
L’organista tècnicament més prodigiós i, sobretot, el més musical.”
Los Angeles Times

“Un àngel caigut amb un orgue pecaminós.”
Die Zeit

Comentari del programa

Els organistes s’han d’adaptar a un nou instrument gairebé en cada concert. No hi ha dos orgues iguals i és per això que l’elecció del repertori adequat és una qüestió ben delicada. Fins al punt que Cameron Carpenter ha optat per decidir la meitat del programa d’avui quan sigui a Barcelona i hagi conegut l’orgue del Palau. Les impremtes, però, van més lentes que la imaginació dels genis, de manera que el repertori complet el trobareu en un full a part, encartat amb el programa, i aquestes notes han de ser forçosament limitades a les obres que sí que sabem per avançat que interpretarà.

De ben segur que Carpenter vol esperar a l’últim moment per veure com pot exhibir millor el seu virtuosisme. De fet, les obres de Bach i Liszt que ja ha concretat són una declaració d’intencions. Tots dos compositors comparteixen el fet d’haver bastit la seva carrera sobre el domini absolut del teclat. Carpenter també ho ha fet, i a més s’ha proposat canviar la imatge que encara avui té l’orgue, que s’associa a la música litúrgica malgrat tenir un repertori que va molt més enllà.

Funérailles forma part del recull *Harmonies poétiques et religieuses* que Liszt va compondre als anys quaranta del segle XIX, la mateixa època dels seus *Estudis d’execució transcendental*, tota una revolució de la tècnica pianística. Setena obra d’aquest recull, *Funérailles* és una elegia amb un clímax especialment efectiu si s’escolta amb la grandiloqüència de l’orgue.

La *Fantasia i fuga en Sol menor, BWV 542* data dels darrers anys de Bach a Köthen o dels primers a Leipzig. És una etapa en què el mestre consolida la seva carrera: ja ha assumit i superat el mestratge de Buxtehude, i les seves composicions són el fruit indiscutible d’un geni musical. La *Fantasia* traspua improvisació, mentre que el rigor i la complexitat van de bracet en una *Fuga* en què el compositor juga amb un llarg tema principal per posar a prova les habilitats de l’intèrpret.

En les *Trio Sonatas*, Bach va voler portar a l’orgue la riquesa sonora de la música de cambra, però executada per un sol instrumentista. El resultat són sis obres sublims, que en la seva aparent senzillesa amaguen una dificultat extrema: la mà dreta de l’organista, l’esquerra i els seus peus estan tractats com si fossin tres instruments independents que interactuen entre ells, amb la diferència que estan controlats per una sola persona. Bach buscava el virtuosisme per a glòria de Déu. Liszt, ja en el període romàntic, com a exaltació de l’individu i la llibertat creativa. Cada època ha tingut els seus virtuosos, i el virtuosisme és també exhibició. Carpenter es troba còmode ballant sobre la línia primíssima que separa una cosa de l’altra, especialment quan improvisa. Siguin quines siguin les obres escollides, podem estar segurs que estaran en aquesta frontera.

Pep Gorgori, musicòleg i periodista

Proper concert

DIMECRES, 27.05.2015 — 20.30 h

René Jacobs
Don Giovanni de Mozart

Freiburger Barockorchester
Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana
(Josep Vila i Casañas, director)
René Jacobs, director

W. A. Mozart: *Don Giovanni*, KV 527

